Eerste wijziging begroting 2024 – GGD Hart voor Brabant

Aanleiding begrotingswijziging

Hierbij leggen wij u de eerste begrotingswijziging 2024 voor van de begroting van GGD Hart voor Brabant. Omdat wij een deel van deze wijzigingen vertalen in een (hogere) gemeentelijke bijdrage, is het nodig deze begrotingswijziging voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

De actualisatie betreft:

- Overdracht van maternale kinkhoestvaccinatie naar het Gemeentefonds;
- Aanvulling van de algemene reserve als gevolg van CAO-akkoord 2023 en negatieve exploitatietekort 2023;
- Eenmalige transitiemiddelen voor programma Financieel Fit & Gezond;
- Toevoeging van de specifieke uitkering Covid-19 vaccinatie voor de eerste helft van 2024 en de najaarscampagne 2024;
- Aanpassingen in de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de bestemmingsreserves

- **Maternale Kinkhoest Vaccinatie via Gemeentefonds**

De uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie is per 1 januari 2024 formeel overgedragen aan de gemeenten. Hiervoor hebben de gemeenten een uitkering uit het gemeentefonds gekregen, het bedrag dat onze deelnemende gemeente ontvangen telt op naar € 259.709. Deze hebben we vertaald naar een bijdrage per inwoner van € 0,24 per inwoner. Voor gemeenten is deze uitvoering nagenoeg budgetneutraal, op kleine herverdeeleffecten na. Zie deel 2 voor de financiële gevolgen per gemeente, inclusief de herverdeeleffecten.

- **Algemene reserve aanvullen tot haar ondergrens**

Doordat het CAO-akkoord 2023 veel hoger uitviel dan was begroot, heeft de GGD de algemene reserve in 2023 aangewend voor zijn doel: om plotselinge en niet voorzienbare financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De kosten vielen in 2023 door de bijzondere macro-economische omstandigheden ruim € 2 miljoen hoger uit dan de primaire begroting. Deze stijging van de kosten konden wij niet opvangen zonder door de vastgestelde ondergrens van onze algemene reserve te zakken (€ 1,5 miljoen).
Wij hebben het algemeen bestuur hierover geïnformeerd in zijn vergadering van 6 juli 2023 en de afspraak gemaakt dat de algemene reserve in 2024 weer voldoet aan de ondergrens: de GGD stuurt hiervoor in 2024 een factuur naar de gemeenten.

Deze factuur valt hoger uit dan initieel was voorzien doordat 2023 – ondanks een aantal maatregelen – financieel werd afgesloten met een negatief exploitatieresultaat. In de jaarstukken 2023 is het financiële resultaat toegelicht.
De eenmalige aanvullende gemeentelijke bijdrage bedraagt in totaal nu € 1,316 miljoen. Per inwoner is dat een bedrag van € 1,20. (Zie ook deel 2 van deze notitie voor de financiële gevolgen per gemeente).

De structureel hogere loonkosten worden in de begroting 2024 gecorrigeerd via de indexeringssystematiek van de gemeentelijke bijdrage.

- **Transitie naar een toekomstbestendige GGD: programma Financieel Fit & Gezond**

De zorg staat onder druk en dat geldt ook voor de GGD. Wij zijn daarom een strategisch meerjarenprogramma met de naam *Financieel fit en gezond* gestart, met als doel: aanpassingen in de organisatie om de financiële gevolgen van het onderhoud van het functieboek (structureel € 2,2 miljoen) op te lossen in de eigen begroting. Om deze beweging te maken zijn eenmalige transitiemiddelen nodig, die wij hebben geraamd op € 3,5 miljoen. Deze transitiekosten kunnen wij niet opvangen in onze begroting. Wij stellen voor om gedurende drie jaar het jaarlijkse budget voor innovatieve projecten te halveren, waarmee wij € 0,75 miljoen incidenteel op kunnen uit eigen middelen.
Het verzoek aan de gemeenten dat resteert is een eenmalige transitie-investering van € 2,75 miljoen. Per inwoner komt dit neer op eenmalig € 2,50. Hiermee kunnen we de structurele financiële opgave tijdig ombuigen, waardoor we geen concessies hoeven doen aan de kwaliteit van onze dienstverlening en we structureel en duurzaam onze begroting sluitend houden. In bijlage 1 is het transitieplan bijgevoegd bij deze begrotingswijziging, in deel 2 van deze notitie zijn de financiële gevolgen per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Financiële gevolgen gemeentelijke bijdrage

Hieronder de totale financiële impact en de doorvertaling naar de gemeentelijke bijdrage per inwoner.

		Totaal		Bedrag per inwoner	Karakter
Toevoeging Maternale kinkhoestvaccinatie	€	259.709	€	0,24	*structureel*
Toevoeging Algemene reserve	€	1.316.000	€	1,20	*eenmalig*
Toevoeging Financieel fit & gezond	€	2.750.000	€	2,50	*eenmalig*
Totaal	**€**	**4.325.709**	**€**	**3,94**	

De vastgestelde gemeentelijke bijdrage stijgt in 2024 met deze begrotingswijziging van € 42,59 naar € 46,52. Hiervan is € 3,70 een incidentele bijdrage die niet doorwerkt in de inwonerbijdrage voor 2025. Zie deel 2 voor de financiële gevolgen per gemeente en een overzicht van de gemeentelijke bijdrage per gemeente in 2024.

- **Programma Corona**

In de primaire begroting was nog geen rekening gehouden met onze opdracht in het kader van beheersing en bestrijding van het coronavirus, omdat destijds de kaders voor 2024 nog niet duidelijk waren. In deze begrotingswijziging is deze taak alsnog opgenomen. Deze aanpassing is voor de GGD weliswaar een grote aanpassing op de begroting, maar deze heeft geen impact op de gemeentelijke bijdrage.

Vanuit het Ministerie van VWS zijn kaders beschreven (nota Kaders Uitvoering COVID-19 vaccinatie 2024 van 10 oktober 2023) gebaseerd op het advies van de Gezondheidsraad van 28 juni 2023 om te sturen op verdere verlaging van uitvoeringskosten ten opzichte van eerdere jaren. Voor de uitvoering van het COVID-19-vaccinatiebeleid in 2024 wordt capaciteit en infrastructuur gerealiseerd voor het zetten van gemiddeld 1.000 vaccinaties per week voor specifieke doelgroepen, zoals beschreven in bovengenoemde nota. De geraamde meerkosten van € 1.070.000 over het eerste half jaar van 2024 worden gefinancierd via een specifieke uitkering. Verantwoording vindt plaats via Sisa.

Op basis van het Gezondheidsraadadvies van 28 juni 2023 voor jaarlijkse (re)vaccinatie, heeft de minister voor Medische Zorg besloten ook in 2024 een Covid-19 najaar-vaccinatiecampagne te organiseren. In onze begroting houden we vooralsnog rekening met eenzelfde omvang als de najaarscampagne 2023 (€ 4.742.000). Eind maart verwachten wij meer duidelijkheid over de kaders en andere uitvoeringsaspecten van de najaarscampagne.

Begroting 2024: eerste wijziging

Dit alles leidt tot een aanpassing van de begroting 2024 via onderstaande staat van baten en lasten:

bedragen x € 1.000	Begroting 2024			Begroting 2024 na 1ste wijziging		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Programma Publieke Gezondheid - regulier	79.773	-80.274	-501	88.143	-85.648	2.495
Programma Corona	0	0	0	5.811	-5.811	0
Saldo van baten en lasten	**79.773**	**-80.274**	**-501**	**93.954**	**-91.459**	**2.495**
Toevoeging/onttrekking reserves	501	0	501	1.776	-4.271	-2.495
Resultaat	**80.274**	**-80.274**	**0**	**95.730**	**-95.730**	**0**

Baten – regulier programma Publieke Gezondheid

bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2024 na 1ste wijziging	Verschil
Basispakket	50.864	54.624	3.760
Plustaken gemeenten	11.013	13.001	1.988
Plustaken en overige baten derden	17.896	20.517	2.621
Vrijval voorzieningen	0	0	0
Totaal	**79.773**	**88.143**	**8.370**

De totale baten stijgen per saldo met € 8,4 miljoen. De belangrijkste oorzaken zijn:

- Hogere baten basispakket, met name door:
    - Eenmalige rekening naar gemeente voor aanvulling van de algemene reserve tot ondergrens (€ 1,32 miljoen);
    - Eenmalige bijdrage van onze gemeente in de transitiemiddelen voor 3-jarige transitieprogramma Financieel fit & gezond (€ 2,75 miljoen);
    - NB: de aanpassing van de begroting voor maternale kinkhoestvaccinatie is ook voor de GGD nagenoeg budgetneutraal: hij was voorzien als *Rijksbijdrage* binnen de omzet basispakket en verschuift binnen deze hoofdcategorie naar een *Gemeentelijke bijdrage* binnen de omzet basispakket
- Hogere omzet plustaken gemeenten, met name door hogere plusomzet vanuit het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord, wijk-GGD en diverse extra plusopbrengsten zoals bijvoorbeeld NPLV en NPO middelen.
- Hogere omzet plustaken en overige baten derden, met name als gevolg van de volledige toetreding van GGD Noord- en Oost Gelderland in Hét Servicecentrum en hogere omzet stimuleringsprogramma Rookvrij Leven voor Iedereen, hogere baten reizigersvaccinaties en diverse overige hogere baten zoals KWF en Publieke Gezondheid Asielzoekers.

Lasten – regulier programma Publieke Gezondheid

bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2024 na 1ste wijziging	Verschil
Personeelskosten	54.313	58.682	4.369
Overige personeelskosten	2.605	2.710	105
Kapitaalslasten	1.769	1.778	9
Huisvestingskosten	4.357	4.335	-22
Overige bedrijfskosten	17.230	18.143	913
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Totaal	**80.274**	**85.648**	**5.374**

De lasten stijgen per saldo met € 5,4 miljoen:

- De hogere personeelskosten van € 4,4 miljoen hebben vooral betrekking op hogere personeelskosten die verband houden met hogere omzet door onder andere de uitbreiding als gevolg van IZA/GALA en Rookvrij Leven maar ook door hogere salariskosten als gevolg van het onderhoud functieboek (€ 0,7 miljoen) waar geen directe opbrengsten tegenover staan.
- De overige bedrijfskosten zijn € 0,9 miljoen hoger, met name als gevolg van transitiekosten 2024 voor Financieel Fit & Gezond.

Baten en lasten – Covid-19 Vaccinatie en campagne

De specifieke uitkering Covid-19 Vaccinatie en campagne is zodanig georganiseerd dat invulling gegeven kan worden aan de bestaande opdracht van het Ministerie uitvoering te geven aan Covid-19 vaccinatiebeleid over het eerste half jaar van 2024. Daarnaast wordt in 2024 rekening gehouden met een najaarscampagne. Deze is vooralsnog gebaseerd op de uitvoering in 2023. Eind maart komt meer duidelijkheid over de kaders en andere uitvoeringsaspecten van de najaarscampagne.

Baten – Covid-19 Vaccinatie en campagne

bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2024 na 1ste wijziging	Verschil
Plustaken en overige baten derden	0	5.811	5.811
Totaal	**0**	**5.811**	**5.811**

Lasten – Covid-19 Vaccinatie en campagne

bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2024 na 1ste wijziging	Verschil
Personeelskosten	0	3.203	3.203
Huisvestingskosten	0	1.127	1.127
Overige bedrijfskosten	0	1.481	1.481
Totaal	**0**	**5.811**	**5.811**

Reserves

bedragen x € 1.000	Begroting 2024		Begroting 2024 na 1ste wijziging	
	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserve	0	0	1.316	0
Reserve huisvestingsvisie	0	0	0	0
Reserve dekking kapitaallasten	0	-501	0	-480
Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen	0	0	0	-59
Reserve innovatieve projecten	0	0	0	-71
Reserve financieel fit en gezond	0	0	2.955	-1.167
Totaal	**0**	**-501**	**4.271**	**-1.776**

(€ 1.000)*

Het saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves:

- Aanvullen algemene reserve met € 1,32 miljoen tot haar ondergrens van € 1,5 miljoen;
- De reserve huisvestingsvisie is in 2023 omgezet naar reserve dekking kapitaallasten. Aan de reserve dekking kapitaallasten wordt € 0,48 miljoen onttrokken voor extra afschrijvingskosten boven de genormeerde afschrijvingskosten 2024;
- De reserve vernieuwing bedrijfsprocessen loopt door tot eind 2027. Naar verwachting wordt de reserve in 2024 volledig benut;
- De onttrekking aan de reserve innovatieve projecten heeft betrekking op projecten uit 2023 welke in 2024 worden afgerond.
- Vorming van de bestemmingsreserve financieel fit & gezond. Op basis van aanvullende facturatie van transitiekosten over de periode 2024-2026 wordt in 2024 € 2,75 miljoen toegevoegd. Daarnaast vindt toevoeging van niet bestede middelen innovatieve projecten 2024 plaats (€ 0,2 miljoen). De onttrekking heeft betrekking op de verwachte transitiekosten 2024.

Dit leidt tot de volgende verloopstaat:

bedragen x € 1.000	Stand 31-12-2023	Verwachte toevoeging	Verwachte onttrekking	Resultaaat vorig boekjaar	Verwachte stand 31-12-2024
Algemene reserve	578	1316	0	-394	1.500
Bestemmingsreserves:					
Reserve huisvestingsvisie	208	0	0	0	208
Reserve dekking kapitaallasten	3.350	0	-480	0	2.870
Reserve vernieuwing bedrijfsprocessen	59	0	-59	0	0
Reserve innovatieve projecten	223	0	-71	0	153
Reserve financieel fit en gezond	0	2.955	-1.167	0	1.788
Resultaat	**4.418**	**4.271**	**-1.776**	**-394**	**6.519**

(€ 1.000)*

Proces

De gemeentelijke bijdrage stijgt, waardoor deze begrotingswijziging het normale traject van een zienswijze door de gemeenteraad volgt. Nadat de raden hun zienswijze hebben kunnen geven, kan het algemeen bestuur in juli de wijzigingen vaststellen.

Financiële gevolgen begrotingswijziging 2024 per gemeente

Onderstaande tabel geeft inzicht in de aanvullende inwonerbijdrage 2024:

Gemeenten	Aantal inwoners	Maternale Kinkhoest Vaccinatie via gemeentefonds per 2024 (structureel)	Aanvullen algemene reserve tot ondergrens (eenmalig)	Transitiemiddelen Financieel Fit & Gezond (eenmalig)	Totaal
Bernheze	32.262	€ 7.609	€ 38.557	€ 80.571	€ 126.737
Boekel	11.162	€ 2.633	€ 13.340	€ 27.876	€ 43.848
Boxtel	33.761	€ 7.963	€ 40.348	€ 84.314	€ 132.625
Dongen	27.207	€ 6.417	€ 32.515	€ 67.946	€ 106.879
Gilze en Rijen	26.829	€ 6.328	€ 32.064	€ 67.002	€ 105.394
Goirle	24.175	€ 5.702	€ 28.892	€ 60.374	€ 94.968
's-Hertogenbosch	158.796	€ 37.452	€ 189.779	€ 396.575	€ 623.807
Heusden	45.825	€ 10.808	€ 54.766	€ 114.443	€ 180.017
Hilvarenbeek	15.953	€ 3.763	€ 19.066	€ 39.841	€ 62.669
Land van Cuijk	91.447	€ 21.568	€ 109.290	€ 228.379	€ 359.236
Loon op Zand	23.795	€ 5.612	€ 28.438	€ 59.425	€ 93.475
Maashorst	58.936	€ 13.900	€ 70.435	€ 147.186	€ 231.521
Meierijstad	83.710	€ 19.743	€ 100.043	€ 209.056	€ 328.842
Oisterwijk	32.944	€ 7.770	€ 39.372	€ 82.274	€ 129.416
Oss	94.457	€ 22.278	€ 112.887	€ 235.896	€ 371.060
Sint-Michielsgestel	30.131	€ 7.106	€ 36.010	€ 75.249	€ 118.365
Tilburg	227.701	€ 53.704	€ 272.128	€ 568.657	€ 894.490
Vught	32.115	€ 7.574	€ 38.381	€ 80.204	€ 126.159
Waalwijk	49.945	€ 11.780	€ 59.690	€ 124.732	€ 196.202
Totaal	**1.101.151**	**€ 259.709**	**€ 1.316.000**	**€ 2.750.000**	**€ 4.325.709**

Financiële gevolgen per gemeente – totale gemeentelijke bijdrage 2024

De totale gemeentelijke bijdrage 2024 per gemeente is dan als volgt:

Gemeenten	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage basispakket 2024	waarvan eenmalig in 2024
Bernheze	32.262	€ 1.500.686	€ 119.127
Boekel	11.162	€ 519.207	€ 41.216
Boxtel	33.761	€ 1.570.413	€ 124.662
Dongen	27.207	€ 1.265.550	€ 100.462
Gilze en Rijen	26.829	€ 1.247.967	€ 99.066
Goirle	24.175	€ 1.124.515	€ 89.266
's-Hertogenbosch	158.796	€ 7.386.491	€ 586.354
Heusden	45.825	€ 2.131.577	€ 169.209
Hilvarenbeek	15.953	€ 742.063	€ 58.906
Land van Cuijk	91.447	€ 4.253.712	€ 337.668
Loon op Zand	23.795	€ 1.106.839	€ 87.863
Maashorst	58.936	€ 2.741.443	€ 217.621
Meierijstad	83.710	€ 3.893.821	€ 309.099
Oisterwijk	32.944	€ 1.532.410	€ 121.646
Oss	94.457	€ 4.393.724	€ 348.782
Sint-Michielsgestel	30.131	€ 1.401.561	€ 111.259
Tilburg	227.701	€ 10.591.648	€ 840.786
Vught	32.115	€ 1.493.848	€ 118.585
Waalwijk	49.945	€ 2.323.221	€ 184.422
Totaal	**1.101.151**	**€ 51.220.696**	**€ 4.066.000**

Maternale Kinkhoest Vaccinatie – herverdeeleffect per gemeente

Gemeenten hebben een uitkering in het gemeentefonds ontvangen voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie omdat deze vanaf 1 januari 2024 formeel is overgedragen aan de gemeenten. Het bedrag dat onze deelnemende gemeente ontvangen telt in totaal op naar € 259.709. Deze hebben we vertaald naar een bijdrage per inwoner van € 0,24 per inwoner.

Er treden herverdeeleffecten op doordat de toevoeging aan het gemeentefonds wordt gedaan op basis van *de verdeelmaatstaven aantal inwoners, aantal kernen, migratieachtergrond, regionale centrumfunctie, omgevingsadressendichtheid*, wat leidt tot de bijdrage per gemeente in kolom 3. Het totaal van deze bedragen (€ 259.709) verdelen we op basis van het totaal aantal inwoners in kolom 4. Dit leidt tot een herverdeeleffect, zie kolom 5.

1 Gemeenten	2 Aantal inwoners per 1 januari 2023 (CBS)	3 Uitkering gemeentefonds	4 Hogere gemeentelijke bijdrage	5 Herverdeeleffect
Bernheze	32.262	€ 5.861	€ 7.609	€ -1.748
Boekel	11.162	€ 2.007	€ 2.633	€ -626
Boxtel	33.761	€ 7.169	€ 7.963	€ -793
Dongen	27.207	€ 5.567	€ 6.417	€ -850
Gilze en Rijen	26.829	€ 5.369	€ 6.328	€ -959
Goirle	24.175	€ 4.593	€ 5.702	€ -1.109
's-Hertogenbosch	158.796	€ 43.620	€ 37.452	€ 6.168
Heusden	45.825	€ 9.944	€ 10.808	€ -864
Hilvarenbeek	15.953	€ 2.820	€ 3.763	€ -942
Land van Cuijk	91.447	€ 17.852	€ 21.568	€ -3.716
Loon op Zand	23.795	€ 4.545	€ 5.612	€ -1.067
Maashorst	58.936	€ 13.011	€ 13.900	€ -890
Meierijstad	83.710	€ 17.487	€ 19.743	€ -2.256
Oisterwijk	32.944	€ 6.327	€ 7.770	€ -1.443
Oss	94.457	€ 22.559	€ 22.278	€ 281
Sint-Michielsgestel	30.131	€ 5.391	€ 7.106	€ -1.715
Tilburg	227.701	€ 67.750	€ 53.704	€ 14.046
Vught	32.115	€ 6.480	€ 7.574	€ -1.095
Waalwijk	49.945	€ 11.357	€ 11.780	€ -423
Totaal	**1.101.151**	**€ 259.709**	**€ 259.709**	**€ 0**

Bijlage

1. Transitieplan Toekomstbestendige GGD